

talności naukowej, publicystycznej, popularyzatorskiej, w zakresie utrwalania i zabezpieczenia dorobku historycznego i politycznego NSZ oraz martyrologii ich żołnierzy:

- 3) katalogowanie i zbieranie pamiątek historycznych oraz materiałów archiwalnych dotyczących NSZ;
- 4) współdziałanie i współpraca z archiwami, muzeami i organizacjami kombatanckimi;
- 5) krzewienie wśród młodzieży wiedzy o NSZ;
- 6) upamiętnianie miejsc walki i męczeństwa żołnierzy NSZ.

4. Ilekroć jest mowa w tym statucie:

- 1) o NSZ - należy przez to rozumieć także inne organizacje podziemne obozu narodowego, Narodową Organizację Wojskową i Narodowe Zjednoczenie Wojskowe;
- 2) o żołnierzach NSZ - należy przez to rozumieć także żołnierzy organizacji, o których mowa w pkt. 1;
- 3) o poległych żołnierzach NSZ - należy przez to rozumieć także zamordowanych, deportowanych i zaginionych.

Rozdział II.

Członkowie, ich prawa i obowiązki.

5.1. Członkami Związku mogą być:

- 1) żołnierze NSZ (członkowie zwyczajni).
- 2) osoby fizyczne, które chcą być spadkobiercami tradycji i dziedzictwa ideowego NSZ i pragną współdziałać dla urzeczywistnienia celów Związku (członkowie współdziałający).
- 3) osoby fizyczne i prawne wspierające Związek finansowo (członkowie wspierający).

4) członkowie honorowi.

2. Nie mogą być członkami Związku osoby, które znieśliwały NSZ lub szkalowały bądź prześladowały ich żołnierzy, a także osoby, które będąc żołnierzami NSZ postępowały w sposób nie liczący z godnością i honorem żołnierza NSZ.

*W U.S. i U.S. 3. Tryb i szczególne zasady przyjmowania i skreślenia członków Związku określa regulamin uchwalony przez Walne Zebra-
nie Delegatów.*

6.1. Członkostwo zwyczajne, współdziałające i wspierające nabywa się przez przyjęcie przez Prezydium Zarządu Okręgu, a Członkostwo Honorowe przez nadanie godności Członka Honorowego.

2. Członkami Związku mogą być osoby zamieszkujące poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

7.1. Członkostwo zwyczajne, współdziałające i wspierające wygasa przez:

- 1) wystąpienie.
- 2) skreślenie przez Zarząd Okręgu na skutek nie przestrzegania statutu i wydanych na jego podstawie regulaminów, nie płacenia składek członkowskiej przez 3 miesiące albo nie wykonywania zadeklarowanej działalności przez członka wspierającego co najmniej przez 1 rok.
- 3) wykluczenie przez Sąd Koleżeński za czyn lub działalność nie dające się pogodzić z honorem i godnością żołnierza NSZ lub za działalność na szkodę Związku.

2. Od uchwały o skreśleniu z członkostwa przysługuje odwołanie do Zarządu Głównego w terminie miesiąca od doręczenia uchwały.

8.1. Członkostwo honorowe ustaje przez zrzeczenie się albo przez pozbawienie.

2. Pozbawienie członkostwa honorowego następuje uchwałą Walnego Zebrania Delegatów powziętą większością co najmniej 2/3 głosów przy obecności co najmniej 1/2 liczby delegatów.

9.1. Członek ma prawo wybierać i być wybieranym do władz Związku.

2. Członek ma prawo noszenia odznaki Związku Żołnierzy NSZ

10.1. Członek obowiązany jest:

- 1) przestrzegać postanowień Statutu i wydanych na jego podstawie regulaminów oraz uchwał władz Związku;
- 2) postępować zgodnie z zasadami honoru i godności żołnierza NSZ
- 3) współdziałać w urzeczywistnianiu celów i zadań Związku;
- 4) opłacać regularnie składki członkowskie.

2. Członek honorowy zwolniony jest od obowiązku opłacania składek członkowskich i wpisowego.

Rozdział III

Władze i struktura organizacyjna Związku

11.1. Jednostkami organizacyjnymi Związku są Okręgi i Koła.

2. Zakres terytorialny okręgu określa Zarząd Główny.

12. Władzami naczelnymi Związku są:

- 1) Walne Zebranie Delegatów.
- 2) Zarząd Główny i Prezydium Zarządu Głównego.
- 3) Rada Naczelna.
- 4) Główna Komisja Rewizyjna.
- 5) Główny Sąd Koleżeński.

13.1. Władzami Okręgu są: Walne Zebranie Członków, Zarząd (Prezydium Zarządu), Komisja Rewizyjna i Sąd Koleżeński.

2. Władzami koła są: Ogólne Zebranie Członków i Zarząd.

14. Kadencja wszystkich władz trwa trzy lata. Wyboru dokonuje się w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów.

15.1. Uchwały i postanowienia władz Związku zapadają zwykłą większością głosów.

2. W toku kadencji w razie ustąpienia członka władz Stowarzyszenia można dokooptować nowego członka z tym, że liczba dokooptowanych członków nie może przekraczać 1/3 ogólnej liczby członków pochodzących z wyboru.

Rozdział IV

Walne Zebranie Delegatów

16.1. Walne Zebranie Delegatów jest najwyższą władzą Związku.

2. Walne Zebranie Delegatów jest zwyczajne lub nadzwyczajne.

17.1. Zwyczajne Walne Zebranie Delegatów odbywa się co trzy lata jako zjazd sprawozdawczo-wyborczy.

2. Nadzwyczajne Walne Zebranie Delegatów zwołuje Zarząd Główny z własnej inicjatywy albo na ządanie Rady Naczelnej.

18. Szczegółowy tryb i sposób zwoływania oraz zasady obrad Walnego Zebrania Delegatów określa regulamin uchwalony przez Walne Zebranie Delegatów.

19. W Walnym Zebraniu Delegatów biorą udział z prawem głosowania delegaci wybrani przez walne zebrania oddziałów okręgowych, a z głosem doradczym członkowie Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej, Rady Naczelnej i Głównego Sądu

Koleżeńskiego.

X 20. Do Walnego Zebrania Delegatów należy:

- 1) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu Głównego, Rady Naczelnej, Głównej Komisji Rewizyjnej, Głównego Sądu Koleżeńskiego i rozstrzygnięcia wniosków w przedmiocie absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu.
- 2) wybór członków Zarządu Głównego, prezesa Związku.
- 3) wybór Rady Naczelnej.
- 4) wybór Głównej Komisji Rewizyjnej.
- 5) wybór Głównego Sądu Koleżeńskiego.
- 6) uchwalenie statutu, zmian statutu oraz regulaminów zastrzeżonych dla Walnego Zebrania Delegatów i zatwierdzanie regulaminu uchwalonego przez Główny Sąd Koleżeński.
- 7) uchwalanie programu i wytycznych działalności Związku oraz wytycznych określających zadania dla Zarządu Głównego na okres kadencji.
- 8) ustalanie wysokości wpisowego i składek członkowskich oraz warunków zwalniania członków od wpisowego i składki członkowskiej.
- 9) ustalenie odznaki Związku.
- 10) nadawanie osobom wymienionym w paragrafie 25 na wniosek Rady Naczelnej godności członka honorowego i pozbawianie jej na wniosek Rady Naczelnej w wypadkach wymienionych w paragrafie 8 ust. 2.
- X 11) podejmowanie uchwały o rozwiązaniu Związku i sposobie likwidacji jego majątku.

Rozdział V

Rada Naczelna

21. Rada Naczelna jest organem uchwałodawczym Związku w okresie między Walnymi Zebraniem Delegatów z prawem weta w sprawach o przyjęcie na członka i skreślenia z członkostwa.

22. Członkami Rady Naczelnej mogą być osoby szczególnie zasłużone z racji swej służby w szeregach NSZ, o działalności naukowej, literackiej lub innej dotyczącej NSZ.

23. Posiedzenia Rady Naczelnej są zwoływane co najmniej raz na sześć miesięcy. W obradach mogą uczestniczyć prezes zarządu i osoby zaproszone.

24. Rada Naczelna wybiera ze swego grona Prezesa i dwóch Zastępców.

25. Rada Naczelna może wystąpić do Walnego Zebrania Delegatów z wnioskiem o nadanie godności Członka Honorowego osobie, która w czasie wojny lub po wojnie, w kraju lub zagranicą wniosła wyróżniającą się pomoc żołnierzom NSZ ściganym lub prześladowanym z powodu ich przynależności do NSZ lub działalności w niej, albo osobie z innych przyczyn wybitnie zasłużonej dla NSZ.

na wniosek W. Z. Kol. i Zarządu Honorowego Związku

Rozdział VI

Zarząd Główny i Prezydium Zarządu Głównego

26.1. Zarząd Główny składa się z 18 członków wybranych przez Walne Zebranie Delegatów i z Prezesów wszystkich Okręgów.

3. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się w miarę potrzeby, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał.

Rozdział VIII

Główny Sąd Koleżeński

Składa się z 5 do 7 osób wybranych przez W. Z. Koleż.

36. Główny Sąd Koleżeński *(wybiera się z 5 do 7 osób wybranych przez W. Z. Koleż.)* wybiera spośród swego grona przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza, którzy stanowią Prezydium Głównego Sądu Koleżeńskiego.

37. Główny Sąd Koleżeński rozstrzyga odwołania od orzeczeń Sądów Koleżeńskich Okręgowych.

38. Szczegółowe zasady i tryb postępowania przed Głównym Sądem Koleżeńskim określa regulamin uchwalony przez Walne Zgromadzenie Delegatów na wniosek Głównego Sądu Koleżeńskiego.

Rozdział IX

Władze okręgowe

39.1. Walne zebranie członków Okręgu jako sprawozdawczo-wyborcze zwołuje się co trzy lata.

2. W walnym zebraniu biorą udział wszyscy członkowie Okręgu.

3. Szczegółowy tryb i sposób zwoływania oraz zasady obrad Walnego Zebrania Członków Okręgu określa regulamin uchwalony przez Walne Zebranie Delegatów.

40. Walne Zebranie Członków Okręgu:

1) rozpatruje sprawozdania z działalności władz Okręgu i decyduje o udzieleniu absolutorium ustępującemu Zarządowi Okręgu, *na wniosek Okr. Komisji Rewizyjnej*.

2) wybiera władze Okręgu

a) Prezydium Zarządu Okręgu: Prezesa Okręgu oraz *5* członków i *2*

zastępców członków prezydium w liczbie określonej przez walne zebranie Okręgu.

b) Komisję Rewizyjną Okręgu w liczbie: *5-7* członków i *2* zastępców.

c) Sąd Koleżeński w liczbie *5 do 7* członków

3) wybiera delegatów na Walne Zebranie Delegatów.

4) uchwała zasadnicze wytyczne działalności Okręgu.

41. Nadzwyczajne Walne Zebranie może być zwołane w każdym czasie w szczególnie uzasadnionych wypadkach z inicjatywy Zarządu Okręgu lub na ządanie Komisji Rewizyjnej Okręgu lub na wniosek co najmniej 1/3 członków Okręgu lub na ządanie Prezydium Zarządu Głównego. *90. Komisji Rewizyjnej*

Rozdział X

Zarząd Okręgu i Prezydium Zarządu Okręgu

42.1. Zarząd Okręgu składa się z członków Prezydium Zarządu i przewodniczących kół.

2. Prezydium Zarządu Okręgu wybiera spośród swego grona Prezesa, wiceprezesa, sekretarza i skarbnika.

3. Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeby, lecz nie rzadziej niż raz *(na rok)* *(na kwartał)*

43. Zarząd Okręgu:

1) określa szczegółowe zadania dla Okręgu na okres każdego roku stosownie do potrzeb Okręgu.

2) powołuje kół i decyduje o ich rozwiązaniu w razie sprzeczności ich działania z prawem, ze statutem, regulaminami wydanymi na jego podstawie lub uchwałami. *Wolnego Zgromadzenia Delegatów*

- 3) ocenia działalność prezydium zarządu Okręgu prowadzoną w okresach pomiędzy zebraniem zarządu Okręgu.
- 4) zatwierdza preliminarz i sprawozdanie budżetowe Okręgu.
- 5) przygotowuje wnioski na walne zebranie członków Okręgu.
- 6) podejmuje uchwały w sprawach Okręgu nie zastrzeżonych do właściwości innych władz. *Związek*
- 7) podejmuje decyzje w sprawach skreślenia członka i wystąpienia do Sądu Koleżeńskiego z wnioskiem o wykluczenie z członkostwa
- 8) prowadzi ewidencję żołnierzy w swoim Okręgu.
- 9) sprawuje na swoim terenie pieczę nad miejscami walk, miejscami martyrologii i grobami żołnierzy NSZ oraz inicjuje i organizuje ich upamiętnianie oraz obchody uroczystości rocznicowych.

44. Prezydium Zarządu Okręgu:

- 1) kieruje bieżącą działalnością Okręgu i reprezentuje Okręg na zewnątrz.
- 2) wykonuje uchwały Walnego Zebrania Członków i Zarządu Okręgu oraz władz naczelnych Związku.
- 3) podejmuje decyzje w sprawach przyjęcia i wykluczenia członków.
- 4) zarządza majątkiem i funduszami będącymi w dyspozycji Okręgu.
- 5) opracowuje *plan pracy* preliminarz *przez* sprawozdanie budżetowe Okręgu i przedstawia je Zarządowi Okręgu do zatwierdzenia.
- 6) zbiera składki członkowskie i wpisowe albo zleca te czynności kołom.
- 7) ocenia działalność Kół na terenie Okręgu. *i przedstawia wnioski Zarządowi Okręgu*
- 8) składa sprawozdanie Walnemu Zebraniu Członków z działalności

Okręgu oraz Zarządowi Okręgu z działalności Prezydium prowadzonej w okresach pomiędzy posiedzeniami Zarządu Okręgu.

Rozdział XI

Koła

45.1. Koła powołuje Zarząd Okręgu na wniosek co najmniej ¹⁵ członków.

2. Ogólne zebranie sprawozdawczo-wyborcze koła wybiera spośród swego grona przewodniczącego, sekretarza i skarbnika, *oraz 2 członków*

Rozdział XII

Fundusze i majątek Związku

46.1. Majątek Związku stanowią ruchomości, nieruchomości i fundusze.

2. Majątek tworzy się z:

- a) ze składek członkowskich i wpisowego,
- b) spadków, zapisów i darowizn,
- c) dochodów z działalności statutowej,
- d) dochodów z działalności gospodarczej,
- e) ofiarności publicznej,
- f) fundacji osób fizycznych i prawnych.

47. Oświadczenia woli dotyczące zaciągania zobowiązań, nabywania i rozporządzania majątkiem oraz dokumenty finansowe obrotu pieniężnego, rozliczeniowe i inne podpisują pod pieczęcią Związku:

1) w Zarządzie Głównym Prezes Związku lub Wiceprezes i Skarbnik.

in wysoko-

2) w zarządzie Okręgu Prezes lub Wiceprezes i Skarbnik.

3) w zarządzie Kół

Rozdział XIII

Zmiany statutu i rozwiązanie Związku

48. Zmiana statutu i rozwiązanie Związku wymagają uchwały Walnego Zebrania Delegatów powziętej kwalifikowaną większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby delegatów.

49. W uchwale o rozwiązaniu Związku Walne Zebranie Delegatów określi cel, na jaki ma być przekazany majątek Związku i powoła komisję likwidacyjną.